

אפט געפרעגטע פראגעס
איז די וואקסין זיכער און עפעקטיוו?
נאכדעם וואס א COVID-19 וואקסין ווערט אויטאריזירט אדער באשטעטיגט פארן באנוץ דורך די עסן און דראג אדמיניסטראציע (Food and Drug Administration, FDA), זענען פארהאן פיל וואקסין זיכערהייט מאניטארינג סיסטעמען וואס האלטן אן אויג אויף אומגינסטיגע געשעענישן (מעגליכע זייטיגע ווירקונגען). די כסדר'דיגע אויפזיכט קען אויפכאפן אומגינסטיגע געשעענישן וואס מען האט מעגליך נישט געזען אין קלינישע פראבעס. אויב מען זעט אן אומערווארטעטע אומגינסטיגע געשעענישן, טוען מומחים עס שנעל ווייטער שטודירן כדי צו פארשטיין צי עס איז טאקע אן אמת'ע זיכערהייט געפאר. מומחים וועלן דאן באשליסן אויב מען דארף עפעס טוישן אין די US וואקסין רעקאמענדאציעס.
אין ניו יארק סטעיט, איז איינגעשטעלט געווארן נאך א שטאפל פון איבערזיכט כדי צו פארזיכערן COVID וואקסין זיכערהייט. נאך די באשטעטיגונג דורך די FDA, טוען מומחים אויף די ניו יארק סטעיט'ס אומאפהענגיגע COVID-19 וואקסין קלינישע עדוויזארי טעסק פארס גרונטליך איבערקוקן וואקסין פארשונגען איידער זיי רעקאמענדירן סיי וועלכע וואקסין פאר ניו יארקער. אנגעהויבן פון דעצעמבער 18, 2020, זענען צוויי COVID-19 וואקסיןען באשטעטיגט געווארן דורך סיי די FDA און סיי די קלינישע עדוויזארי טעסק פארס: די Pfizer/BioNTech וואקסין און די Moderna וואקסין.
וועט דער וואקסין מיר מאכן באקומען COVID?
ניין. קיין איינע פון די וואקסיןען וואס ווער שטודירט זענען נישט צונויפגעשטעלט פון מאטעריאלן וואס קענען פאראורזאכן קרענק. צום ביישפיל, דער ערשטער וואקסין וואס איז באשטעטיגט געווארן דורך די FDA נוצט א קליינע, אומשעדליכע טייל פונעם גענעטישע מאטעריאל פונעם ווירוס וואס הייסט 'mRNA'. דאס איז נישט דער ווירוס. mRNA וואקסיןען לערנען אייער קערפער וויאזוי צו שאפן ווירוס פראטעינס. אייער אימיון סיסטעם אנטוויקלט אנטויבאדיס קעגן די פראטעינס וועלכע וועלן אייך העלפן באקעמפן דעם ווירוס וואס איז גורם COVID-19 אויב איר ווערט אויסגעשטעלט דערצו. דאס הייסט אן אימיון רעאקציע.
וועט דער וואקסין מיך מאכן קראנק?
איר וועט מעגליך נישט באמערקן קיין שום טויש אין דעם וויאזוי איר שפירט זיך נאכן באקומען דעם איינשפריץ. עס איז אבער אויך מעגליך אז איר וועט זיך שפירן אביסל נישט גוט. דאס קען פאסירן נאך סיי וועלכע וואקסין. דאס איז דעם קערפער'ס אימיון רעאקציע צו וואקסיןירט ווערן און א סימן אז די וואקסין הייבט אן צו ווירקן. נאך די COVID-19 וואקסין, קענט איר האבן:
<ul style="list-style-type: none"> ● ווייטאג אין די ארעם וואו איר האט באקומען די שאט ● א קאפווייטאג ● טרייסלונגען ● פיבער ● מידקייט
אווער-די-קאונטער אנטויסורים אין אנטוי-פיבער מעדיצינען קענען העלפן.
איר דארפט זיך צו שפירן בעסער נאך א טאג אדער צוויי. אויב שפירט איר זיך נאכאלץ נישט גוט נאך צוויי אדער דריי טעג, רעדט מיט אייער העלט קעיר פראווידער.
קען איך באקומען אן אלערגישע רעאקציע פון די COVID-19 וואקסין?

מען קען האבן אלערגישע רעאקציעס צו סיי וועלכע מעדיצין אדער ביאלאגישע פראדוקט אזויווי א וואקסין. רוב אלערגישע רעאקציעס פאסירן באלד נאכדעם וואס א וואקסין ווערט געגעבן, דעריבער רעקאמענדירט די צענטערן פאר קראנקהייט קאנטראל און פארמיידונג (Centers for Disease Control and Prevention, CDC) אז מענטשן מיט א געשיכטע פון ענעפילאקסיס (צוליב סיי וועלכע סיבה) זאלן אבסערווירט ווערן פאר 30 מינוט נאך וואקסינירונג, בשעת אלע אנדערע מענטשן ווערן אבסערווירט פאר 15 מינוט נאך וואקסינאציע. אלע וואקסינירונג לאקאלן מוזן זיין אויסגעשטאט צו פארזיכערן אז פאסיגע מעדיצינישע באהאנדלונג איז אוועילעבל אין פאל פון אן אומערווארטעטע אלערגישע רעאקציע. די צענטערן פאר קראנקהייט קאנטראל און פארמיידונג רעקאמענדירט אז מענטשן וואס האבן אן אלערגיע צו "סיי וועלכע באשטאנדטייל" פונעם וואקסין זאלן נישט באקומען דען וואקסין.

זענען די וואקסינען פארזיכערט פאר קינדער און שוואנגערדיגע פרויען?

מען וועט דארפן דורכפירן שטודיעס צו טעסטן די וואקסין מיט די גרופעס. ביזן הייטיגן טאג, האבן פאזע 3 קלינישע שטודיעס פון COVID-19 וואקסינען נישט אריינגענומען קיין קינדער יונגער ווי 12 יאר, און עס איז פאראן באגרעניצטע אינפארמאציע איבער פרויען אין אנדערע אומשטענדן.

האבן COVID-19 וואקסינען חי'באזירטע באשטאנדטיילן?

ניין. דער פראדוצירונג פראצעס פון די Moderna און Pfizer BioNTech COVID-19 וואקסינען זענען צעל-פריי און ביידע וואקסינען אנטהאלטן נישט קיין פראדוקטן פון מענטשן אדער חיות, פרעזערוואטיווס אדער עדזשואווענטס און נוצן נישט קיין באשטאנדטיילן וואס שטאמען פון מענטשן אדער חיות.

אויב באקומט מען א וואקסין, דארף מען פריער האבן א נעגאטיווע COVID-19 טעסט?

ניין. די CDC טוט נישט רעקאמענדירן קיין COVID-19 סקריןינג טעסטן איידער מען קריגט א COVID-19 וואקסין.

אויב בין איך האב שוין געהאט COVID-19 און בין געזונט געווארן, דארף איך נאך אלס וואקסינירט ווערן?

יא. די CDC רעקאמענדירט אז מען זאל וואקסינירט ווערן אפילו אויב מען האט שוין אמאל געהאט COVID-19 ווייל מען קען עס כאפן מער ווי איינמאל. כאטש מען קען יא האבן א קורץ-טערמיניגע אנטביאדי באשיצונג נאכן זיך אויסהיילן פון COVID-19, ווייסט מען נישט ווי לאנג די באשיצונג וועט דויערן.

איז פארזיכערט פאר מיר צו באקומען א COVID-19 וואקסין אויב האב איך אן עקזיסטירנדע מעדיצינישע צושטאנד?

יא. COVID-19 וואקסינירונג איז באזונדערס וויכטיג פאר מענטשן מיט עקזיסטירנדע געזונטהייט פראבלעמען אזויווי הארץ קראנקהייט, לונגען קראנקהייט, דייעביטיס און איבערוואג. מענטשן מיט די צושטאנדן האבן גרעסערע אויסזיכטן פון ווערן זייער קראנק פון COVID-19. ביטע באראט זיך מיט אייער העלט קעיר פראוויידער אויב האט איר ספעציפישע פראגעס איבער די COVID-19 וואקסין און אייער געזונטהייט.

איז בעסער צו באקומען נאטורליכע אימוניטעט קעגן COVID-19 אנשטאט אימוניטעט פון א וואקסין?

ניין. מען קען האבן א קורץ-טערמיניגע אנטביאדי באשיצונג נאכן זיך אויסהיילן פון COVID-19, אבער מען ווייסט נישט ווי לאנג די באשיצונג דויערט. וואקסינירונג איז די בעסטע באשיצונג, און עס איז פארזיכערט. מענטשן וואס באקומען COVID-19 קענען האבן ערנסטע קראנקהייטן, און טייל מענטשן האבן שווערע סימפטאמען וואס דויערן לאנגע חדשים.

וועלן זיין זייטיגע ווירקונגען פונעם וואקסין?

<p>עס זענען נישט באריכטעט געווארן קיין ערנסטע זייטיגע ווירקונגען אין פארבינדונג מיט די וואקסין. אפטע זייטיגע ווירקונגען וואס מען האט באמערקט אין קלינישע שטודיעס שליסן איין מידקייט, מוסקל ווייטאג ביים איינשפריץ ארט און פיבער.</p>
<p>וויאזוי איז דער וואקסין אנטוויקלט געווארן אזוי שנעל?</p>
<p>עס זענען פאראן פילע פאקטארן וואס זענען זיך צונויפגעקומען צו ערמעגליכן אז די COVID-19 וואקסין זאל אנטוויקלט ווערן שנעל און פארזיכערט:</p>
<ul style="list-style-type: none"> פארשערס זענען געווען פאראויס ביים אנטוויקלען די וואקסין ווייל דער ווירוס וואס איז גורם COVID-19 איז ענליך צו אנדערע עקזיסטירנדע ווירוסן. פארשונגען איבער דעם נייע ווירוס זענען כמעט תיכף מיטגעטיילט געווארן מיט סייענטיסטן איבער די גאנצע וועלט, וואס האט ערמעגליכט אז ארבעט אויף די וואקסין זאל זיך זאפארט אנהייבן. טייל פארשערס האבן געקענט דורפירן פאזע איינס און צוויי טרייעלס אויפאמאל. די שטודיעס איבער COVID-19 האבן איינגעשלאסן א גרעסערע צאל מענטשן ווי אנדערע לעצטיגע וואקסין פראבעס, גרעסערע צאל מענטשן במשך א קורצערע צייט אפשניט. די פעדעראלע רעגירונג האט ערלויבט אז פראדוצירונג פון די בעסטע וואקסיןען זאל זיך אנפאנגען בשעת די שטודיעס זענען אנגעגאנגען. דאס מיינט אז ווען עס ווערט באשטעטיגט, קען מען עס אפערן פאר מענטשן כמעט זאפארט. עס איז וויכטיג צו באמערקן אז אלע וואקסין דעוועלאפערס מוזן דורכגיין יעדע שטאפל פון די אנטוויקלונג פראצעס און אויספאלגן אלע זיכערהייט און ווירקזאמקייט (ווי גוט עפעס ארבעט) סטאנדארטן. ווערט געטראגן איבער די פילע שריט אינעם געווענליכן וואקסין טעסטינג און באשטעטיגונג פראצעס.
<p>ווער איז געווען אין די קלינישע פראבעס?</p>
<p>קלינישע פראבעס פאר די ביידע וואקסיןען וואס זענען אויטאריזירט געווארן פאר עמערדזשענסי באנוץ דורך די FDA האבן איינגעשלאסן טויזענטער מענער און פרויען אין פארשידענע יארגאנגען, פון פארשידנארטיגע ראסישע און עטנישע אפשטאמען און מיט גרעסערע אדער קלענערע געזונטהייט צושטאנדן.</p>
<p>דעמאגראפישע אנאליז פון קלינישע פראבע אנטוויקלט מער קען מען טרעפן דא:</p>
<ul style="list-style-type: none"> Moderna וואקסין Pfizer וואקסין
<p>האבן די קלינישע פראבעס איינגעשלאסן מענטשן מיט נאך מחלות אריינגערעכנט דייעביטיס אדער הויכע בלוט דרוק?</p>
<p>יא. קלינישע פראבעס פאר די ביידע וואקסיןען האבן איינגעשלאסן אנטוויקלט מער וואס זענען אידענטיפיצירט געווארן אלס מענטשן וואס האבן כאטש איין צושטאנד וואס שטעלט זי אין א גרעסערע סכנה פון שווערע קאמפליקאציעס פון COVID-19, אריינגערעכנט:</p>
<ul style="list-style-type: none"> כראנישע לונגען קראנקהייט (צ.ב.ש. עמפיזמע און כראנישע בראנקייטיס, אידיאפאטיק פולמאנערי פייבראסיס, און סיסטיק פייבראזיס) אדער מעסיגע ביז שווערע אסטמע ערנסטע הארץ קראנקהייט (צ.ב.ש. הארץ פעליוור, קאראנערי ארטערי דיזיז, קאנדזשעניטעל הארץ קראנקהייט, קארדיאמייאפעטיס, און פולמאנערי הייפערטענשאן) איבערוואג (באדי מעס אינדעקס $\geq 30 \text{ kg/m}^2$)

<ul style="list-style-type: none"> • דייעביטיס (טייפ 1, טייפ 2 אדער דזשעסטעישענאל) • לעבער קראנקהייט • היומען אימיונאדעפישענסי וויירוס (HIV) אינפעקציע (נישט איינגעשלאסן אין די ווירקזאמקייט אפשאצונג)
<p>אויב איך באקום א COVID-19 וואקסין, דארף איך נאך אלס טראגן א מאסקע אדער אנהאלטן סאשעל דיסטאנסינג?</p> <p>יא. איר וועט דארפן ווייטער טראגן א מאסקע, טון סאשעל דיסטענסינג און גוט וואשן די הענט פאר ווי ווייט מען קען פאראויסזען בשעת די וואקסין ווערט פארשפרייט אין פאזעס.</p>
<p>עקספערטן דארפן מער צייט צו פארשטיין די באשיצונג וואס COVID-19 וואקסיןען שטעלן צו איידער זיי באשליסן צו טוישן רעקאמענדאציעס איבער דעם באנוץ פון מאסקעס. אנדערע פאקטארן, אריינגערעכנט וויפיל מענטשן ווערן וואקסנירט און וויאזוי דער וויירוס פארשפרייט זיך אין קאמיוניטיס, וועלן אויך אפעקטירן דעם באשלוס.</p>
<p>ווער וועט זיין די ערשטע צו באקומען די וואקסין?</p> <p>ניו יארק סטעיט וועט פארטיילן די COVID-19 וואקסין אין פאזעס באזירט אויף געברויך און ריזיקע. ניו יארקער וואס זענען מער אויסגעשטעלט צום וויירוס און די וואס וועלן מעגליך ווערן ערנסט קראנק אויב זיי באקומען COVID-19 וועט מען ערשט אפערן דעם וואקסין. סיי די פעדעראלע רעגירונג און סיי ניו יארק סטעיט האבן אויסגעארבעט פלענער כדי צו פארזיכערן אז יעדער איינער זאל קענען באקומען א COVID-19 וואקסין ווי נאר עס זענען פארהאן גרויסע קוואנטומען דערפון, פריי פון אפצאל נישט קיין חילוק וואו מען וואוינט.</p>
<p>די ערשטע ניו יארקער וואס וועלן באקומען די וואקסין אלס טייל פון פאזע 1 וועלן זיין הויכע ריזיקע שפיטאל ארבייטער (עמערדזשענסי רום ארבייטער, ICU שטאב און לונגען אפטיילונג (Pulmonary Department) שטאב), נורסינג היים איינוואוינער, נורסינג היים שטאב, דערנאך אלע לאנגטערמיניגע און קאנגרעגעט קעיר איינוואוינער און אנגעשטעלטע, EMS ארבייטער, אנדערע העלט קעיר ארבייטער, קאראנערס און מעדיקל עקזאמינערס.</p>
<p>וועט זיין מער ווי איין וואקסין אוועילעבל?</p> <p>יא. צוויי וואקסיןען זענען היינט צו טאג אויטאריזירט געווארן דורך די FDA, און מען ערווארטעט נאך וואקסיןען.</p>
<p>אנגעהויבן פון דעצעמבער 9, 2020, האבן פיר וואקסיןען אנגעהויבן פאזע 3 קלינישע פראבעס אין די פאראייניגטע שטאטן.</p>
<p>פאזע 3 פראבעס ווערן דורכגעפירט מיט א גרויסע צאל מענטשן כדי צו שטודירן אויב א וואקסין איז פארזיכערט און ווי גוט עס ווירקט.</p>
<p>וועל איך דארפן מער ווי איין איינשפרייץ?</p> <p>אלע COVID-19 וואקסיןען וואס גייען יעצט אדורך פאזע 3 קלינישע פראבעס אין די פאראייניגטע שטאטן אויסער איין דארפן צוויי איינשפרייץ כדי צו זיין אפעקטיוו.</p>
<p>איז די וואקסין אומזיסט?</p> <p>יא. די COVID-19 וואקסיןען וועט מען קענען קריגן פריי פון אפצאל.</p>

וואס איז אין די COVID-19 וואקסין?
די באשטאנדטיילן אין Pfizer's COVID-19 וואקסין זענען אויסגערעכנט אויף זייט 25 דא .
די באשטאנדטיילן אין Moderna's COVID-19 וואקסין זענען אויסגערעכנט אויף זייט 2 דא .
ווי לאנג וועט וואקסין אימוניטעט אנהאלטן?
פארשערס ווייסן נאכנישט ווי לאנג אימוניטעט האלט אן נאך וואקסיןירונג. דערפאר וועט נאך אלס זיין וויכטיג אנצוגיין מיט פארמיידונג מאסנאמען אזוי ווי טראגן א מאסקע, רעגלמעסיג וואשן די הענט און סאשעל דיסטענסינג.
איך האב געהערט וועגן "הערד אימוניטי." וואס וואלט זיך אויסגעפעלט כדי די באפעלקערונג זאל עררייכן "הערד אימוניטי" פאר COVID-19?
"הערד אימוניטי" פאסירט ווען גענוג מענטשן זענען באשיצט פון א מחלה אז די מחלה וועט ווארשיינליך זיך נישט ווייטער פארשפרייטן. אלס א רעזולטאט וועט דער וויירוס זיך נישט לייכט פארשפרייטן אינערהאלב די קאמיוניטי. עקספערטן ווייסן נישט וואסערע פראצענט מענטשן וואלטן געדארפט וואקסיןירט ווערן כדי צו עררייכן הערד אימוניטי קעגן COVID-19. זיי ווייסן אויך נישט ווילאנג די וואקסין וועט באשיצן מענטשן.
לאזן COVID-19 זיך צו פארשפרייטן דורך קאמיוניטיס נאטורליך וואלט געפירט צו אומנויטיגע אינפעקציעס, ליידן און טויט, ר"ל.
וועל איך מוזן באקומען א וואקסין?
ניו יארק סטעיט באפעלט נישט אז מען מוז באקומען די COVID-19 וואקסין.